

**Збаразька централізована бібліотечна система
Відділ інформаційних технологій та автоматизації
бібліотечних процесів**

***Слово про збаражанина
Володимира Жилу –
науковця і політичного
діяча***

**Рекомендаційний
список
електронних ресурсів**

*(станом на 24 червня
2019 року)*

Збараж – 2019

УДК 030:821(477.84)(092)

С 48

Упорядник:

В. Радовська, зав. відділом ІТ та АБП
Збараської ЦБС

Комп'ютерний набір: В. Радовська

Відповідальна за випуск:

О. Бойко, директор
Збараської ЦБС

С 48 **Слово про збаражанина Володимира Жилу – науковця і політичного діяча** [Текст]: реком. спис. електр. ресурсів / Збараз. центр. бібл. сист., від. ін-форм. технол. та автомат. бібл. процесів; упоряд. В. Радовська. – Збараж: [б.в.], 2019. – 9 с.

Рекомендаційний список електронних ресурсів включає перелік інтернет-ресурсів, що будуть корисними для вчителів та викладачів української мови та літератури, а також учням та студентам для кращого засвоєння навчальної програми, написання рефератів, контрольних, курсових, дипломних робіт.

Електронну версію видання можна переглянути за адресою: <http://www.zbarazh-library.com.ua/writen-webliograf.html>

УДК 030:821(477.84)(092)

© Відділ інформаційних технологій та автоматизації
бібліотечних процесів, 2019

© Збараська централізована бібліотечна система, 2019

Володимир Жила – літературний критик, перекладач, автор цілої низки видань монографій, есеїв, статей на історичні й літературні теми, громадсько-культурний діяч. Дійсний член НТШ, УВАН у США та Канаді, член НСПУ, Об'єднання укр. письменників «Слово» (1997). Доктор філософії у галузі слов'ян, філології УВУ (Мюнхен, 1967). Був співредактором збірників «Збаражчина», нагороджений Святійшим отцем Іваном-Павлом II званням

«Лицаря ордену Григорія Великого», а Президентом України Леонідом Кучмою – орденом «За заслуги» третього ступеня в 2000 р.

Жила Володимир-Тарас народився 25 червня 1919 року м. Збараж, нині Тернопільська обл. Родина Жилів проживала в північному районі міста у так званих Садках Великих (сьогодні вулиця Шашкевича). Батько – Іван Жила працював вчителем, мати – Софія. Тут навчався у народній школі, згодом – у польській гімназії, оскільки української тоді у місті не було. З юнацьких років прилучився до роботи в ОУН. 1938 року вступив на правничий факультет Львівського університету, однак навчання перервала війна.

У травні 1941 року Володимира призвали до Червоної армії. У липні того ж року потрапив у німецький полон, звідки його згодом відпустили. Перебуваючи в таборах Німеччини, видавав журнали «Україна» (1943-1945) і «Вояцька слава», що пропагували ідеї незалежності України. 1945 р. доля звела Володимира Жилу з отаманом Тарасом Боровцем («Бульбою»), який тоді формував парашутну бригаду Української національної армії. До неї наприкінці лютого того ж року зарахували Володимира, і він успішно виконував обов'язки політично-освітнього виховника. За це був нагороджений Хрестом Українського Козацтва із золотою лавровою гілкою на стяжці.

Після закінчення війни проживав у м. Філлі (Австрія), редагував часопис «Українські вісті», який 7 січня 1946 р. англійська окупаційна влада під тиском радянського командування

заборонила. Від січня до серпня 1946 р. Володимир Жила був комендантом першого українського переселенського табору «Піккольо» (Австрія).

У квітні 1948 р. емігрував із сім'єю до Бразилії, де у вересні того ж року започаткував український часопис «Наша думка», а згодом став одним із засновників українського товариства «Соборність».

Відтоді наш земляк дедалі більше цікавився церковними та релігійними справами, уміло поєднуючи їх вирішення з політичною й науковою діяльністю. 1952 р. родина Жилів залишила Сан-Паулу та переїхала до м. Вінніпегу в Канаді. Володимир докладав багато зусиль, щоби прогудувати сім'ю. Незважаючи на невлаштований побут та скрутне фінансове становище, Володимир Жила продовжував активно займатися громадською роботою серед української громади, знаходив час для наукових занять, проводив конференції та інші патріотичні заходи.

1962 р. Володимир Жила здобув магістерський диплом математично-природничого факультету Слов'янського відділу Манітобського університету та розпочав докторські студії під керівництвом професора Ярослава Рудницького.

Згодом учителював у різних школах Канади, викладаючи хімію, фізику, історію та географію; на вечірніх курсах Вінніпезького шкільного дистрикту – російську та німецьку мови. У листопаді 1963 р. переїхав із сім'єю до США. У 1964-1967 рр. навчався в докторантурі в Українському вільному університеті в м. Мюнхені (Німеччина). Склав малий ригориз із філософії та структуральної психології й великий ригориз із української та слов'янської філології. На підставі дисертації «Іван Франко як дослідник української поемічної літератури кінця XVI – початку XVII століть» здобув докторський ступінь із відзнакою.

У 1969 році д-р В. Жила отримав громадянство США, і Техас став для нього другою батьківщиною. У науковому світі Америки наш земляк

поступово набув широкої популярності й заслужено користувався авторитетом і шаною. Ще в юні роки досконало опанував англійську, німецьку, польську, російську, відтак вивчив португальську та деякі слов'янські мови, що неабияк допомогло йому в науковій і суспільно-політичній праці.

Професор Володимир Жила викладав іноземні мови та літератури в Техаському університеті, заснував і спонсорував слов'янський клуб «Слово», долучився до роботи в Українському історичному, Американському назвознавчому товариствах, був діяльним у НТШ та інших наукових організаціях. У 1966-1968 рр. Володимир Жила – віце-президент, а у 1968-1970 рр. – президент Американської асоціації викладачів слов'янських і східноєвропейських мов. Володимир Жила автор наукових праць із українознавства та славістики, перекладу англійською з польської «Фонетичного опису української мови» І. Зілинського, численних статей, нарисів, рецензій із літератури, ономастики, топоніміки та інших книг.

У 1986 р. наш земляк очолив Міністерство культури і науки, з 1989 року – Міністерство зовнішніх справ уряду УНР в екзилі. Після проголошення незалежності України Володимир Жила ще більше активізував свою політичну діяльність. У червні та вересні 1992 р. 28 днів мешкав у Києві, майже тиждень перебував на засіданнях Верховної Ради, використовував кожную нагоду, щоби чимось допомогти землякам. Виступав із доповідями у Національній бібліотеці України ім. В. Вернадського, Київському технологічному інституті харчової промисловості. Зустрічався з тернополянами на зборах Крайового руху в Тернополі та у обласній організації Спілки письменників України.

Володимир Жила автор багатьох наукових розвідок і досліджень на літературній ниві української і чужомовної літератури на теми, починаючи від наших класиків Тараса Шевченка, Івана Франка, Івана Вишенського, Івана Котляревського, Лесі Українки й ін., аж до сучасних чи більш-менш сучасних письменників Докії Гуменної, Тодося Осьмачки (праці про його переклади Генріх IV та Макбет Шекспіра), Яра Славутича, Ганни Черінь, Олекси Гай-Головка, Миколи Понеділка, Дмитра Нитченка, Микити Мандрики й багатьох інших.

Володимир Жила писав про багатьох письменників, коли вони ще не мали великого творчого доробку, й так своїми більшими й

меншими статтями про них та рецензіями на їхні перші книжки давав їм моральну підтримку для їхньої дальшої творчої праці. Писав Володимир Жила й про образотворчих митців, на історичну, релігійну, культурно-громадську тематику. В самій лише газеті Свобода, як подає ця газета з приводу 80-ліття його народ-ження (за 25 червня 1999 року), було вміщено понад 200 статей, есе, рецензій та інших відгуків на культурні події в діаспорі, автором яких він був. А вони ж появлялися і в іншій пресі україномовній та іншомовній. У журналах «Нові дні», «Вісті комбатанта», «Жіночий Світ», «Нотатки з мистецтва» й ін., у часописах «Шлях Перемоги», «Визвольний Шлях», «Народна Воля», «Новий Шлях» й ін., календарях-альманахах, які щорічно виходять при часописах. Зьявлялися вони й у інших збірних виданнях.

Про Володимира Жилу писали літературознавці, письменники й інші автори, а між ними Яр Славутич, Ігор Качуровський, Остап Тарнавський, Володимир Барагура, Василь Ящун, поетеси й письменниці Ганна Черінь, Ірина Дибко-Филипчак, мистецтвознавець Юрій Мошинський і багато інших. Знаний дослідник творчості та діяльності письменників і діячів української діаспори Петро Сорока, видав про них чимало книжок та написав книжку і про Володимира Жилу «Володимир Жила: життя і творчість», що вийшла друком у видавництві Лілея (Тернопіль-Збараж, 1999 р.), в якій подав багато деталей, пов'язаних з життям, творчістю і культурно-громадською діяльністю Володимира Жили, та багато своїх коментарів.

На науковій ниві в англomовному й іншомовному світах Володимир Жила є автором книг німецькою і англійською мовами: Йоганн Вольфганг Гете в українській літературі (Мюнхен, 1989), Український Католицький Екзархат (Мюнхен, 1989). Він автор перекладу книги з польської на англійську мову відомого славіста Івана Зілінського Фonetичний опис української мови, який здійснив з науковцем Венделем Ейкоком (Кембрідж, США, 1979), брав участь у багатьох міжнародних конгресах, на яких виступав зі своїми доповідями.

Особливої уваги заслуговує праця Володимира Жили для організації конференцій (симпозіумів) порівняльного літературознавства в Техаському університеті. Перша така конференція, що її організував Володимир Жила на доручення президента університету, відбулася 22-24 квітня 1968 року, на якій були

прочитані доповіді на кілька літературних тем. Вона викликала велике зацікавлення серед професорів не тільки свого, але й інших університетів. І тоді на прохання президента цього учбового закладу Володимир Жила організував 9 наступних конференцій.

Після кожної конференції університет опубліковував та видавав окремими виданнями Записки (proceedings) даної конференції і розповсюджував їх по інших університетах. Якусь кількість із них надсилалося і в Україну. Записки 11-ої конференції були присвячені професору Володимиру Жилі в подяку за організування перших десяти конференцій з порівняльного літературознавства в Техаському університеті, що продовжувалися й далі.

Володимир Жила також переклав англійською мовою працю І. Зілінського «Opis fonetyczny języka ukraińskiego» (1932) – «A Phonetic Description of the Ukrainian Language» (Кембрідж, 1979; спільно з В. Ейкоком). Редактор, співавтор і видавець краєзнавчого збірника «Збаражчина» (у 2-х т., 1980; 1985; спільно з Яром Славутичем). Упорядник збірки «Творчість Яра Славутича» (1978; 1997).

Помер Володимир Жила 15 (16) листопада 2004 р. у м. Лаббок, штат Техас (США). Похований на Цвинтарі святого Андрія у Саут-Баунд-Брук.

Про життя та творчість Володимира Жили на сторінках Інтернет-видань

Винниченко, І.І. Жила Володимир Іванович [Електронний ресурс] / І.І. Винниченко // Інститут історії України. – Електрон. текстові дані. – [Україна], 2016. – Режим доступу: http://resource.history.org.ua/cgi-bin/eiu/history.exe?&I21DBN=EIU&P21DBN=EIU&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=eiu_all&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=TRN=&S21COLORTERMS=0&S21STR=Zhyla_V, вільний. – Заголовок з екрана. – Мова: укр. – Опис зроблено: 10.06.2019.

Володимир Жила. «Він жив з Україною в серці» (90 років від дня народження) [Електронний ресурс]: біо-бібліографічний посібник / уклад. Н. Сенчишин // Збаразька централізована бібліотечна система. – Електрон. текстові дані. – [Україна], 2011. – Режим доступу: http://zbarazh-library.com.ua/writen/people/Zhyla_90.pdf, вільний. – Заголовок з екрана. – Мова: укр. – **Аналог друк. вид.** (Володимир Жила. «Він жив з Україною в серці» (90 років від дня народження) / Збараз. центр. бібл. сист., метод.-бібліогр. від.; уклад. Н. Сенчишин. – Збараж: [б.в.], 2009. – 13 с.). – Опис зроблено: 11.06.2019.

Володимир Жила: Він жив з Україною в серці (90 років від дня народження) [Електронний ресурс] / уклад. Н. Сенчишин // Тернопільщина. Регіональний інформаційний портал. – Електрон. текстові дані. – [Україна], 2015. – Режим доступу: <http://irp.te.ua/2013-01-17-13-58-59/>, вільний. – Заголовок з екрана. – Мова: укр. – Опис зроблено: 11.06.2019.

Галів, М. Ще один штрих до портрета Володимира Жили [Електронний ресурс] / М. Галів // Міст-Online. Тижневик для українців всього світу. – Електрон. текстові та граф. дані. – [Україна], 2009-2016. – Режим доступу: <http://meest-online.com/history/figure/sche-odyn-shtryh-do-portreta-volodymyra-zhyly/>, вільний. – Заголовок з екрана. – Мова: укр. – Опис зроблено: 10.06.2019.

Жила Володимир Іванович [Електронний ресурс] // Вікіпедія. Вільна енциклопедія. – Електрон. текстові та граф. дані. – [Україна], 2019. – Режим доступу: https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%96%D0%B8%D0%BB%D0%B0%D0%92%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B4%D0%B8%D0%BC%D0%B8%D1%80_%D0%86%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D1%87, вільний. – Заголовок з екрана. – Мова: укр. – Опис зроблено: 11.06.2019.

Жила Володимир-Тарас Іванович [Електронний ресурс] / С. Кузьменко // Тернопільщина. Регіональний інформаційний портал. – Електрон. текстові та граф. дані. – [Україна], 2015. – Режим доступу: <http://irp.te.ua/zhy-la-volody-my-r-taras-ivanovy-ch/>, вільний. – Заголовок з екрана. – Мова: укр. – Опис зроблено: 11.06.2019.

Кузьменко, С. Володимир Жила та його творча діяльність [Електронний ресурс] / С. Кузьменко // InfoUkes. – Електрон. текстові дані. – [Україна], 2019. – Режим доступу: <http://www.infoukes.com/newpathway/Page1225.htm>, вільний. – Заголовок з екрана. – Мова: англ., укр. – Опис зроблено: 11.06.2019.

Сорока, П.І. Жила Володимир-Тарас [Електронний ресурс] / П.І.Сорока // Енциклопедія Сучасної України. – Електрон. текстові та граф. дані. – [Україна], 2019. – Режим доступу: http://esu.com.ua/search_articles.php?id=19174, вільний. – Заголовок з екрана. – Мова: укр. – Опис зроблено: 10.06.2019.